

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

od 13. rujna 2018.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Usklađivanje zakonodavstava – Direktiva 2013/36/EU – Članak 53. stavak 1. – Obveza čuvanja poslovne tajne koju imaju nacionalna tijela nadležna za bonitetni nadzor kreditnih institucija – Kreditna institucija nad kojom se provodi prisilna likvidacija – Priopćavanje povjerljivih informacija u građanskim ili trgovačkim postupcima”

U predmetu C-594/16,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Consiglio di Stato (Državno vijeće, Italija), odlukom od 29. rujna 2016., koju je Sud zaprimio 23. studenoga 2016., u postupku

Enzo Buccioni

protiv

Banca d'Italia

uz sudjelovanje:

Banca Network Investimenti SpA, u likvidaciji,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: J. L. da Cruz Vilaça (izvjestitelj), predsjednik vijeća, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger i F. Biltgen, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Bobek,

tajnik: R. Schiano, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 21. ožujka 2018.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za E. Buccionija, N. Paoletti, A. Mari i G. Paoletti, *avvocati*,
- za Bancu d'Italia, S. Ceci, M. Marcucci i N. de Giorgi, *avvocati*,
- za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Gentilija, *avvocato dello Stato*,
- za portugalsku vladu, L. Inez Fernandes, M. Figueiredo i L. Barroso, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: talijanski

– za Europsku komisiju, V. Di Bucci, J. Baquero Cruz i K.-Ph. Wojcik i A. Steiblytė, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 12. lipnja 2018.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 53. stavka 1. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL 2013., L 176, str. 338.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 14., str. 105. i ispravak SL 2017., L 20, str. 1.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Enza Buccionija i Bance d'Italia (u daljnjem tekstu: BdI) povodom odluke kojom mu je potonja banka odbila pristup određenim dokumentima koji se odnose na Bancu Network Investimenti SpA (u daljnjem tekstu: BNI).

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 U uvodnim izjavama 2., 5., 6. i 15. Direktive 2013/36 navodi se:
  - „(2) [...] Glavni cilj i predmet ove Direktive jest usklađivanje nacionalnih odredaba koje se odnose na pristup djelatnosti kreditnih institucija i investicijskih društava, modalitete upravljanja njima i njihov nadzorni okvir. [...]
  - [...]
  - (5) Ova bi Direktiva trebala biti osnovni instrument za ostvarenje unutarnjeg tržišta u području kreditnih institucija, i sa stajališta slobode poslovnog nastana i sa stajališta slobode pružanja financijskih usluga.
  - (6) Za neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta potrebni su, osim pravnih propisa, i bliska i redovita suradnja i znatno poboljšana konvergencija regulatornih i nadzornih praksi između nadležnih tijela država članica.
  - [...]
  - (15) Primjereno je provesti usklađivanje koje je potrebno i dostatno kako bi se osiguralo uzajamno priznavanje odobrenja za rad i sustava bonitetnog nadzora, čime se omogućuje izdavanje jedinstvene licencije koja se priznaje u cijeloj Uniji i primjena načela bonitetnog nadzora matične države članice.”
- 4 U skladu s člankom 4. te direktive naslovljenim „Imenovanje i ovlasti nadležnih tijela”:
  - „[...]

2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela prate djelatnosti institucija [...] kako bi ocijenila usklađenost sa zahtjevima iz ove Direktive i Uredbe (EU) [br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL 2013., L 176, str. 1.)(SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6. svezak 13., str. 3. i ispravci SL 2016., L 332, str. 31.; SL 2017., L 20, str. 2. i SL 2017., L 60, str. 64.)].

3. Države članice osiguravaju da su uspostavljene odgovarajuće mjere koje omogućuju nadležnim tijelima dobivanje informacija koje su im potrebne za ocjenu usklađenosti institucija [...] sa zahtjevima iz stavka 2. i za istraživanje mogućih kršenja tih zahtjeva.

[...]

5. Države članice zahtijevaju da institucije osiguraju nadležnim tijelima svojih matičnih država članica sve informacije potrebne za procjenu njihove usklađenosti s pravilima donesenim u skladu s ovom Direktivom i Uredbom (EU) br. [575/2013]. Države članice također osiguravaju da mehanizmi unutarnje kontrole i administrativni i računovodstveni postupci institucija omogućuju u svakom trenutku provjeru njihove usklađenosti s tim pravilima.

[...]"

- 5 Člankom 6. navedene direktive naslovljenim „Suradnja unutar Europskog sustava financijskog nadzora” propisuje se:

„U obavljanju svojih dužnosti nadležna tijela uzimaju u obzir konvergenciju s obzirom na nadzorne alate i prakse u primjeni zakona i drugih propisa donesenih u skladu s ovom Direktivom i Uredbom (EU) br. 575/2013. U tu svrhu države članice osiguravaju da:

- (a) nadležna tijela, kao stranke u Europskom sustavu financijskog nadzora (ESFS), surađuju s povjerenjem i potpunim međusobnim poštovanjem, posebno kod osiguranja protoka primjerenih i pouzdanih informacija između njih i drugih stranaka u ESFS-u,

[...]"

- 6 U stavku 1. članka 50. te iste direktive, naslovljenom „Suradnja u nadzoru”, predviđa se:

„Nadležna tijela dotičnih država članica blisko surađuju kako bi nadzirala djelatnosti institucija koje posluju, posebno preko podružnica, u jednoj državi članici ili više njih u kojima se ne nalazi njihovo mjesto uprave. Ona međusobno dostavljaju sve informacije koje se odnose na upravljanje i vlasništvo nad takvim institucijama, a koje bi mogle olakšati njihov nadzor i ispitivanje uvjeta za izdavanje njihovih odobrenja za rad te sve informacije koje bi mogle olakšati praćenje institucija, posebno s obzirom na likvidnost, solventnost, osiguranje depozita, ograničavanje velikih izloženosti, ostale čimbenike koji bi mogli utjecati na sistemski rizik koji institucija predstavlja, administrativne i računovodstvene postupke i mehanizme unutarnje kontrole.”

- 7 Člankom 53. Direktive 2013/36, naslovljenim „Poslovna tajna”, u stavku 1. određuje se:

„Države članice osiguravaju da sve osobe koje rade ili su radile za nadležna tijela, kao i revizori ili stručnjaci koji djeluju u ime nadležnih tijela, podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne.

Povjerljive informacije koje te osobe, revizori ili stručnjaci saznaju u obavljanju svojih dužnosti smiju se priopćiti samo u sažetom ili skupnom obliku tako da nije moguće prepoznati pojedinu kreditnu instituciju, ne dovodeći u pitanje slučajeve koji su obuhvaćeni kaznenim pravom.

Unatoč tomu, ako je nad kreditnom institucijom otvoren stečaj ili se provodi prisilna likvidacija, povjerljive informacije koje se ne odnose na treće strane uključene u pokušaj spašavanja te kreditne institucije smiju se priopćiti u građanskom ili trgovačkom postupku.”

- 8 Članak 54. te direktive odnosi se na „Upotrebu povjerljivih informacija”.
- 9 Članak 22. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL 2013., L 287, str. 63.) odnosi se na postupak donošenja nadzornih odluka Europske središnje banke (ESB), dok se članak 27. te uredbe odnosi na obvezu čuvanja poslovne tajne propisanu za članove nadzornog odbora, osoblje ESB-a i osoblje koje su uputile države članice sudionice, a koji provode nadzorne zadatke, i razmjenu informacija između ESB-a i nacionalnih tijela ili tijela Unije.

Talijansko pravo

- 10 Člankom 22. Legge n. 241 – recante nuove norme in materia di procedimento amministrativo e di diritto di accesso ai documenti amministrativi (Zakon br. 241 o novim odredbama o upravnom postupku i pravu na pristup upravnim dokumentima) od 7. kolovoza 1990., kako je izmijenjen, naslovljenim „Definicije i načela u vezi s pristupom” predviđeno je u njegovim stavcima 2. i 3.:

„2. S obzirom na njegove važne ciljeve od javnog interesa, pravo na pristup upravnim dokumentima opće je načelo na kojem počivaju djelatnosti upravnih tijela, a služi promicanju sudjelovanja i osiguravanju nepristranosti i transparentnosti takvih djelatnosti.

3. Moguće je pristupiti svim upravnim dokumentima, osim onima koji su navedeni u članku 24. stavcima 1., 2., 3., 5. i 6.”

- 11 Članak 24. tog zakona, kako je izmijenjen, naslovljen „Isključenje iz prava na pristup”, glasi:

„1. Pravo na pristup ne odobrava se:

- (a) u pogledu dokumenata koji sadržavaju informacije zaštićene državnom tajnom u smislu Zakona br. 801 od 24. listopada 1977., kako je kasnije izmijenjen, i dokumenata za koje zakon, uredba vlade u smislu stavka 6. ovog članka ili javna tijela, u skladu sa stavkom 2. ovog članka, izričito predviđaju da sadržavaju informacije koje su tajne ili se ne smiju objaviti;

[...]

3. Nisu dopušteni zahtjevi za pristup čiji je cilj opći nadzor djelatnosti javnih tijela.

[...]

7. Međutim, pristup dokumentima se podnositeljima zahtjeva mora odobriti kada im je poznavanje sadržaja tih dokumenata nužno da bi osigurali ili zaštitili svoje pravne interese. [...]”

- 12 Člankom 7. decreta legislativa n. 385 – recante il testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizi (Zakonodavna uredba br. 385 o jedinstvenom Zakonu o bankama i kreditima) od 1. rujna 1993., kako je izmijenjen, naslovljenim „Poslovna tajna i suradnja između tijela”, u njegovu stavku 1. propisano je:

„Sve informacije i podaci koje [BdI] prikupi u okviru svojih nadzornih djelatnosti službena su tajna, uključujući one u odnosu na javna tijela, uz iznimku Ministarstva gospodarstva i financija, koje upravlja s Comitato interministeriale per il credito e il risparmio (Međuministarsko vijeće za kredite i štednju). Pristup tim informacijama i podacima ne može se odbiti sudskim tijelima kada su oni nužni za preliminarne istrage ili postupke u vezi s povredama zbog kojih je moguće izreći kaznene sankcije.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 13 Kao što to proizlazi iz elemenata kojima raspolaže Sud, E. Buccioni je od 2004. vlasnik tekućeg računa otvorenog u kreditnoj instituciji BNI. Stanje na tom računu na dan 5. kolovoza 2012. iznosilo je 181 325,31 eura. Sud koji je uputio zahtjev navodi da je, s obzirom na to da se nad tom institucijom provodio postupak prisilne likvidacije, Fondo interbancario di tutela dei depositi (Međubankovni fond za zaštitu depozita) tom deponentu isplatio samo 100 000 eura.
- 14 E. Buccioni smatra da postoje činjenice na temelju kojih bi mogla postojati odgovornost BdI-ja i BNI-ja za nastale financijske gubitke. S ciljem dobivanja dodatnih podataka radi procjene oportuniti podnošenja tužbe, E. Buccioni je 3. travnja 2015. od BdI-ja zatražio priopćenje nekoliko dokumenata koji se odnose na BNI-jev nadzor.
- 15 BdI je odlukom od 20. svibnja 2015. djelomično odbio taj zahtjev uz obrazloženje da su, među ostalim, određeni dokumenti čije je priopćenje bilo zatraženo sadržavali povjerljive informacije obuhvaćene njegovom obvezom čuvanja poslovne tajne, da navedeni zahtjev nije dovoljno precizan ili da se odnosi na dokumente za koje podnositelj zahtjeva nema pravni interes.
- 16 E. Buccioni je Tribunaleu amministrativo regionale del Lazio (Regionalni upravni sud Lacija, Italija) podnio tužbu za poništenje te odluke. Potonji je sud presudom od 2. prosinca 2015. odbio tužbu.
- 17 E. Buccioni podnio je protiv te presude žalbu pred Consigliom di Stato (Državno vijeće, Italija). U tom pogledu on posebno ističe da je prvostupanjski sud povrijedio članak 53. stavak 1. Direktive 2013/36 jer se, s obzirom na to da se nad BNI-jom provodila prisilna likvidacija, na njega više nije primjenjivala obveza čuvanja poslovne tajne. Suprotno tomu, BdI tvrdi da, u skladu s navedenom odredbom, priopćavanje povjerljivih informacija o kreditnoj instituciji nad kojom se provodi postupak prisilne likvidacije pretpostavlja da je podnositelj zahtjeva prethodno pokrenuo građanski ili trgovački postupak.
- 18 U tim je okolnostima Consiglio di Stato (Državno vijeće), odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Protivi li se načelu transparentnosti – koje je izrijekom propisano u članku 15. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, s obzirom na njegov obvezujući opći cilj, ako se tumači tako da se (takvo načelo) može urediti podzakonskim ili istovjetnim aktima predviđenima u stavku 3. istog članka, čiji sadržaj može biti odraz pretjerane diskrecijske slobode koja se ne temelji na višoj pravnoj normi europskog prava, u odnosu na potrebno prethodno utvrđenje minimalnih načela od kojih nije moguće odstupiti – slično ograničavanje u području europskog zakonodavstva o nadzoru nad kreditnim institucijama, uslijed kojeg načelo transparentnosti postaje bespredmetno, čak i u slučaju kada proizlazi da se interes za pristup dokumentima temelji na bitnim interesima podnositelja zahtjeva koji su očito srodni interesima koji čine, njemu pogodne, iznimke od ograničenâ u odnosnom području?

2. Treba li, slijedom toga, članak 22. stavak 2. i članak 27. stavak 1. Uredbe (EU) br. 1024/2013 tumačiti tako da se ne radi o redovnim slučajevima za koje vrijedi iznimka od zabrane pristupa dokumentima ili samo kao odredbe koje valja tumačiti u skladu sa širim ciljevima članka 15. UFEU-a, koji se kao takvi mogu pripisati općem normativnom načelu prava Unije prema kojem se pristup ne može ograničiti na temelju razumnog i proporcionalnog odvagivanja potreba kreditnog sektora i temeljnih interesa štediša uključenog u podjelu tereta („burden sharing”), ovisno o relevantnim okolnostima koje je utvrdilo nadzorno tijelo koje ima organizacijske značajke i nadležnosti u sektoru koje su usporedive s onima ESB-a?
3. S obzirom na to, treba li članak 53. Direktive 2013/36 i norme nacionalnog pravnog sustava koje ga odražavaju uskladiti s drugim normama i načelima europskog prava navedenima [u prvom pitanju], tako da pristup dokumentima, u slučaju da je zahtjev u tom smislu podnesen nakon što je nad bankovnom institucijom pokrenut postupak prisilne likvidacije, može biti odobren, ne samo kada je zahtjev za pristup dokumentima podnesen u već pokrenutom građanskom ili trgovačkom postupku radi zaštite imovinskih interesa koji su dovedeni u pitanje nakon što je nad bankovnom institucijom pokrenut postupak prisilne likvidacije, nego i u slučaju kada je takav zahtjev, s ciljem provjere stvarne mogućnosti pokretanja takvog građanskog ili trgovačkog postupka prije nego što je on zapravo pokrenut, upućen pravosudnom tijelu kojemu je država povjerila zadaću zaštite prava na pristup dokumentima i prava na transparentnost, kako bi se u potpunosti zaštitilo prava obrane i na pokretanje postupaka, posebno u odnosu na zahtjev štediša na kojeg su već primijenjeni učinci podjele tereta („burden sharing”) u okviru postupka likvidacije kreditne ustanove u kojoj je položio svoju uštedevinu?”

O prethodnim pitanjima

- 19 Svojim prethodnim pitanjima, koje valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 53. stavak 1. Direktive 2013/36, u vezi s člankom 15. UFEU-a, člankom 22. stavkom 2. te člankom 27. stavkom 1. Uredbe br. 1024/2013, tumačiti na način da mu se protivi to da nadležna tijela država članica priopćavaju povjerljive informacije osobi koja je podnijela zahtjev kako bi mogla pokrenuti građanski ili trgovački postupak radi zaštite imovinskih interesa koji su bili dovedeni u pitanje provedbom prisilne likvidacije kreditne institucije.
- 20 Važno je primijetiti da, budući da sud koji je uputio zahtjev pitanjem obuhvaća članak 15. UFEU-a i članak 22. stavak 2. i članak 27. stavak 1. Uredbe br. 1024/2013, tumačenje tih odredaba, iz čijeg teksta jasno proizlazi da se ne odnose na nadležna tijela država članica (vidjeti u tom smislu presudu od 18. srpnja 2017., Komisija/Breyer, C-213/15 P, EU:C:2017:563, t. 51. i 52.), nije relevantno za glavni postupak koji se odnosi na zahtjev za pristup dokumentima u posjedu Bdl-ja.
- 21 Radi pružanja odgovora na postavljena pitanja valja, kao prvo, napomenuti da iz uvodne izjave 2. Direktive 2013/36 proizlazi da je njezin glavni cilj usklađivanje nacionalnih odredaba koje se odnose na pristup djelatnosti kreditnih institucija i investicijskih društava, modalitete upravljanja njima i njihov nadzorni okvir.
- 22 Osim toga, kako je navedeno u njezinim uvodnim izjavama 5. i 6., Direktiva 2013/36 trebala bi biti osnovni instrument za ostvarenje unutarnjeg tržišta u području kreditnih institucija, čije nesmetano funkcioniranje zahtijeva, osim pravnih propisa, i blisku i redovitu suradnju i znatno poboljšanu konvergenciju regulatornih i nadzornih praksi između nadležnih tijela država članica.
- 23 Nadalje, iz uvodne izjave 15. te iste direktive proizlazi da ona za cilj ima postizanje stupnja usklađenosti koji je potreban i dostatan za osiguranje uzajamnog priznavanja odobrenja za rad i sustava bonitetnog nadzora, čime se omogućuje izdavanje jedinstvene licencije koja se priznaje u cijeloj Uniji i primjena načela bonitetnog nadzora matične države članice.

- 24 U tu svrhu, članak 4. stavci 2. i 3. Direktive 2013/36 predviđaju da države članice osiguravaju da nadležna tijela prate djelatnosti kreditnih institucija kako bi ocijenila usklađenost sa zahtjevima iz te direktive te da su uspostavljene odgovarajuće mjere koje omogućuju nadležnim tijelima dobivanje informacija koje su im potrebne za ocjenu usklađenosti navedenih institucija s tim zahtjevima. U skladu sa stavkom 5. tog članka 4., države članice zahtijevaju, među ostalim, da kreditne institucije osiguraju nadležnim tijelima svojih matičnih država članica sve informacije potrebne za procjenu njihove usklađenosti s pravilima donesenima u skladu s Direktivom 2013/36.
- 25 Osim toga, člankom 6. točkom (a) te direktive propisano je da države članice osiguravaju da nadležna tijela, u skladu s načelom lojalne suradnje navedenim u članku 4. stavku 3. UEU-a, surađuju s povjerenjem i potpunim međusobnim poštovanjem, posebno kod osiguranja protoka primjerenih i pouzdanih informacija između tih tijela i drugih stranaka u ESFS-u.
- 26 Nadalje, u skladu s člankom 50. stavkom 1. navedene direktive, nadležna tijela dotičnih država članica blisko surađuju kako bi nadzirala djelatnosti institucija koje posluju, posebno preko podružnica, u jednoj državi članici ili više njih u kojima se ne nalazi njihovo mjesto uprave. Ona međusobno dostavljaju sve informacije koje se odnose na upravljanje i vlasništvo nad takvim institucijama, a koje bi mogle olakšati njihov nadzor i ispitivanje uvjeta za izdavanje njihovih odobrenja za rad te sve informacije koje bi mogle olakšati praćenje institucija, posebno s obzirom na likvidnost, solventnost, osiguranje depozita, ograničavanje velikih izloženosti, ostale čimbenike koji bi mogli utjecati na sistemski rizik koji institucija predstavlja, administrativne i računovodstvene postupke i mehanizme unutarnje kontrole.
- 27 Učinkovito funkcioniranje sustava bonitetnog nadzora kreditnih institucija, koji je zakonodavac Unije uspostavio donošenjem Direktive 2013/36 utemeljeno na nadzoru koji se obavlja unutar jedne države članice i na razmjeni informacija između nadležnih tijela nekoliko država članica, kako je to ukratko opisano u prethodnim točkama, zahtijeva stoga da nadzirana društva i nadležna tijela imaju sigurnost da će dani povjerljivi podaci načelno ostati povjerljivi (vidjeti po analogiji presudu od 19. lipnja 2018., Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, t. 31.).
- 28 Naime, nepostojanje takvog povjerenja ugrozilo bi nesmetani prijenos povjerljivih informacija potrebnih za obavljanje djelatnosti nadzora (vidjeti po analogiji presudu od 19. lipnja 2018., Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, t. 32.).
- 29 Slijedom toga, članak 53. stavak 1. Direktive 2013/36, propisujući kao opće pravilo obvezu čuvanja poslovne tajne, ne štiti samo posebne interese društava na koja se to izravno odnosi, nego i opći interes da tržište financijskih instrumenata Unije uredno funkcionira (vidjeti po analogiji presudu od 19. lipnja 2018., Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, t. 33.).
- 30 Naime, posebni slučajevi u kojima opće načelo zabrane priopćavanja povjerljivih informacija koje imaju nadležna tijela, utvrđeno u članku 53. stavku 1. Direktive 2013/36, ne sprečava njihovo prenošenje ili upotrebu iscrpno su utvrđeni u toj direktivi (vidjeti po analogiji presudu od 19. lipnja 2018., Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, t. 38.).
- 31 U ovom slučaju, valja istaknuti da je člankom 53. stavkom 1. trećim podstavkom Direktive 2013/36 propisano da, „ako je nad kreditnom institucijom otvoren stečaj ili se provodi prisilna likvidacija, povjerljive informacije koje se ne odnose na treće strane uključene u pokušaj spašavanja te kreditne institucije smiju se priopćiti u građanskom ili trgovačkom postupku”.
- 32 Kako je to nezavisni odvjetnik u bitnome istaknuo u točkama 79. do 81. svojega mišljenja, tom je odredbom zakonodavac Unije želio dopustiti nadležnom tijelu da povjerljive informacije koje se ne odnose na treće osobe uključene u pokušaje spašavanja te institucije, radi njihove upotrebe u građanskim ili trgovačkim postupcima pod nadzorom nadležnih sudova, priopći samo osobama na koje se izravno odnose stečaj ili prisilna likvidacija kreditne institucije.

- 33 Međutim, s obzirom na sva prethodna razmatranja, ni iz teksta članka 53. stavka 1. trećeg podstavka Direktive 2013/36 ni iz konteksta u kojem se ta odredba nalazi, kao ni iz ciljeva koji se žele postići pravilima sadržanima u navedenoj direktivi u pogledu poslovne tajne, ne može se zaključiti da se povjerljive informacije koje se odnose na kreditnu instituciju nad kojom je otvoren stečaj ili nad kojom se provodi prisilna likvidacija mogu priopćiti samo u već pokrenutim građanskim ili trgovačkim postupcima.
- 34 U slučaju poput ovoga u glavnom postupku, priopćavanje tih informacija u postupku upravne prirode u skladu s nacionalnim pravom je takvo da, čak i prije pokretanja građanskog ili trgovačkog postupka, treba ispunjavati zahtjeve navedene u točki 32. ove presude i stoga osigurati koristan učinak obveze čuvanja poslovne tajne utvrđene u članku 53. stavku 1. Direktive 2013/36.
- 35 U tom kontekstu, zahtjevi dobrog sudovanja bili bi narušeni ako bi podnositelj zahtjeva bio prisiljen pokrenuti građanski ili trgovački postupak kako bi dobio pristup povjerljivim informacijama u posjedu nadležnih tijela.
- 36 Nadalje, to tumačenje nije dovedeno u pitanje razmatranjima iz točke 39. presude od 12. studenoga 2014., Altmann i dr. (C-140/13, EU:C:2014:2362), prema kojima spor o kojem je riječ u predmetu povodom kojeg je donesena ta presuda nije spadao u područje građanskih ili trgovačkih postupaka koje su pokrenule osobe koje su zatražile pristup povjerljivim informacijama koje se odnose na investicijsko društvo koje je bilo u prisilnoj likvidaciji. Naime, u presudi od 12. studenoga 2014. Altmann i dr. (C-140/13, EU:C:2014:2362) od Suda se nije tražio odgovor na pitanje koje je predmet ovog postupka, s obzirom na to da se ta presuda odnosila na tumačenje Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL 2004., L 145, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 4., str. 29. i ispravak SL 2014., L 54, str. 23.) u kontekstu obilježenom činjeničnom i postupovnom nacionalnom situacijom različitom od one u glavnom postupku. Stoga se članak 53. stavak 1. Direktive 2013/36 ne može tumačiti s obzirom na obrazloženje iz točke 39. navedene presude, kao što je to nezavisni odvjetnik u bitnome istaknuo u točkama 50. i 52. njegovog mišljenja.
- 37 Međutim, u skladu s dobro ustaljenom sudskom praksom, odstupanja od opće zabrane priopćavanja povjerljivih informacija predviđena Direktivom 2013/36 potrebno je tumačiti usko (vidjeti u tom smislu presudu od 22. travnja 2010., Komisija/Ujedinjena Kraljevina, C-346/08, EU:C:2010:213, t. 39. i navedenu sudsku praksu).
- 38 Stoga, valja smatrati da mogućnost izuzeća od obveze čuvanja poslovne tajne, na temelju članka 53. stavka 1. trećeg podstavka navedene direktive, podrazumijeva da se zahtjev za priopćavanje odnosi na informacije u pogledu kojih podnositelj zahtjeva ističe precizne i dosljedne indicije koje na uvjerljiv način omogućuju pretpostaviti da su te informacije relevantne za potrebe građanskog ili trgovačkog postupka koji je u tijeku ili će se tek pokrenuti, čiji cilj podnositelj zahtjeva mora konkretno utvrditi te izvan kojeg se informacije u pitanju ne mogu upotrijebiti.
- 39 U svakom slučaju zadaća nadležnih tijela i sudova je odvagnuti interes podnositelja zahtjeva za predmetnim informacijama i interese povezane s održavanjem povjerljivosti tih istih informacija koje su obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne prije priopćavanja svake od zatraženih povjerljivih informacija (vidjeti u tom smislu presudu od 14. veljače 2008., Varec, C-450/06, EU:C:2008:91, t. 51. i 52. i navedenu sudsku praksu).
- 40 S obzirom na prethodna razmatranja na postavljena pitanja valja odgovoriti da članak 53. stavak 1. Direktive 2013/36 treba tumačiti na način da mu se ne protivi to da nadležna tijela država članica priopćavaju povjerljive informacije osobi koja podnosi zahtjev kako bi mogla pokrenuti građanski ili trgovački postupak radi zaštite imovinskih interesa koji su bili dovedeni u pitanje nakon prisilne

likvidacije kreditne institucije. Međutim, zahtjev za priopćavanje mora se odnositi na informacije u pogledu kojih podnositelj zahtjeva ističe precizne i dosljedne indicije koje na uvjerljiv način omogućuju pretpostaviti da su te informacije relevantne za potrebe građanskog ili trgovačkog postupka, čiji cilj podnositelj zahtjeva mora konkretno utvrditi te izvan kojeg se informacije ne mogu upotrijebiti. Zadaća nadležnih tijela i sudova je odvagati interes podnositelja zahtjeva za predmetnim informacijama i interese povezane s održavanjem povjerljivosti informacija koje su obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne prije priopćavanja svake od zatraženih povjerljivih informacija.

Troškovi

- 41 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) odlučuje:

Članak 53. stavak 1. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ treba tumačiti na način da mu se ne protivi to da nadležna tijela država članica priopćavaju povjerljive informacije osobi koja podnosi zahtjev kako bi mogla pokrenuti građanski ili trgovački postupak radi zaštite imovinskih interesa koji su bili dovedeni u pitanje nakon prisilne likvidacije kreditne institucije. Međutim, zahtjev za priopćavanje mora se odnositi na informacije u pogledu kojih podnositelj zahtjeva ističe precizne i dosljedne indicije koje na uvjerljiv način omogućuju pretpostaviti da su informacije relevantne za potrebe građanskog ili trgovačkog postupka, čiji cilj podnositelj zahtjeva mora konkretno utvrditi te izvan kojeg se informacije ne mogu upotrijebiti. Zadaća je nadležnih tijela i sudova odvagati interes podnositelja zahtjeva za predmetnim informacijama i interese povezane s održavanjem povjerljivosti informacija koje su obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne prije priopćavanja svake od zatraženih povjerljivih informacija.

Potpisi